AYDEDE

No. 91 — 73
CMARTESİ 15 Ocak 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi : 1922
Telgraf : Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Bir Müddet Daha Gecikseydi...

Bütçe komisyonu müzakerelerinden neler öğreniyoruz? Pek çok şey... Ve her şeyden önce memleketin senelerce nasıl hesapsızca, israfla, bir mirasyedi gidişiyle idare edildiğini! O kadar ki bazı rakamların belagati ve zararlı işlerin göz çıkaran manzarası karşısında insan şöyle düşünüyor:

— Hükûmet fert olsa muhakkak bir vesayet meclisine yahut hacre lüzum görürdük!

Ayan meclisi zaten bir bakıma öyle bir vesayet heyeti değil midir? Meşrutiyet devrinde bile, İttihat ve Terakki tazyiki varken, âyan meclisinde bütçe ne kadar ehemmiyetle müzakere edilirdi... Kaç defa geri çevrildiğini de hatırlamaktayız. Tek meclisle kâfi bir kontrol temin olunamıyacağını şimdi gayet iyi anlamış bulunuyoruz. Hele hem tek meclis, hem tek parti ile!

Düşününüz ki Ankarada bir başvekilin ismine izafeten yeni bir mahalle kurmuşuz. Bu mahallenin yıllık kömür ihtiyacı 3600 tondur. Eskişehir gibi nüfusu azımsanamıyacak bir vilâyet merkezine ise ancak 1100 ton kömür ayırıyoruz. Saraçoğlu mahallesinde aile başına 8-10 ton kömür yakılıyor. Eskişehirde ise galiba bir aileye 8-10 kilo yahut gram düşüyor!

Vesayete muhtaç olmayan bir idare böyle şey yapar, bu derece müsavatsız bir tevzie cesaret eder mi?

Saraçoğlu mahallesi imar ve inşa tarihimize garabet ve hesapsızlık nümunesi, bir u'cube olarak geçecek vaziyettedir. Zira inşaat borçları için bir milyona yakın faiz verilmektedir. Mahallenin zararı ise senede bir milyon sekiz yüz bin liradır!

Hesabını, kitabını düşünür hangi hükûmet bu gibi şartlarla ve bütçesi kapatılmak bilmeyen bir açık gösterdiği sıralarda tutar da lüks mahalle kurmağa kalkar? Haydi kalktı diyelim, tahsisatını nasıl koparır?

Yeni sene bütçesini tetkik eden komisyon gibi geçen yıllarda da kılı kırka yaran ve her hesapsızlığı yüze vuran birer komisyon olsaydı şüphesiz ki Saraçoğlu mahalesi belki yine kurulurdu, lâkin senede iki milyon açık vermezdi.

Bütçe komisyonu müzakereleri bir hakikati ortaya koydu: Eğer tek parti devri bir az daha uzasa, demokrasiye doğru gitme hareketi bir müddet daha gecikseydi eller tutar yerimiz kalmıyacakmış.

Bugün bütçe kanununun tenkidi sadece (müstakil grup) başkanının inhisarında olsaydı halimize kurtlar, kuşlar gülecekti. Çok gecikmekle beraber yine de talihimiz varmış!.

AYDEDE

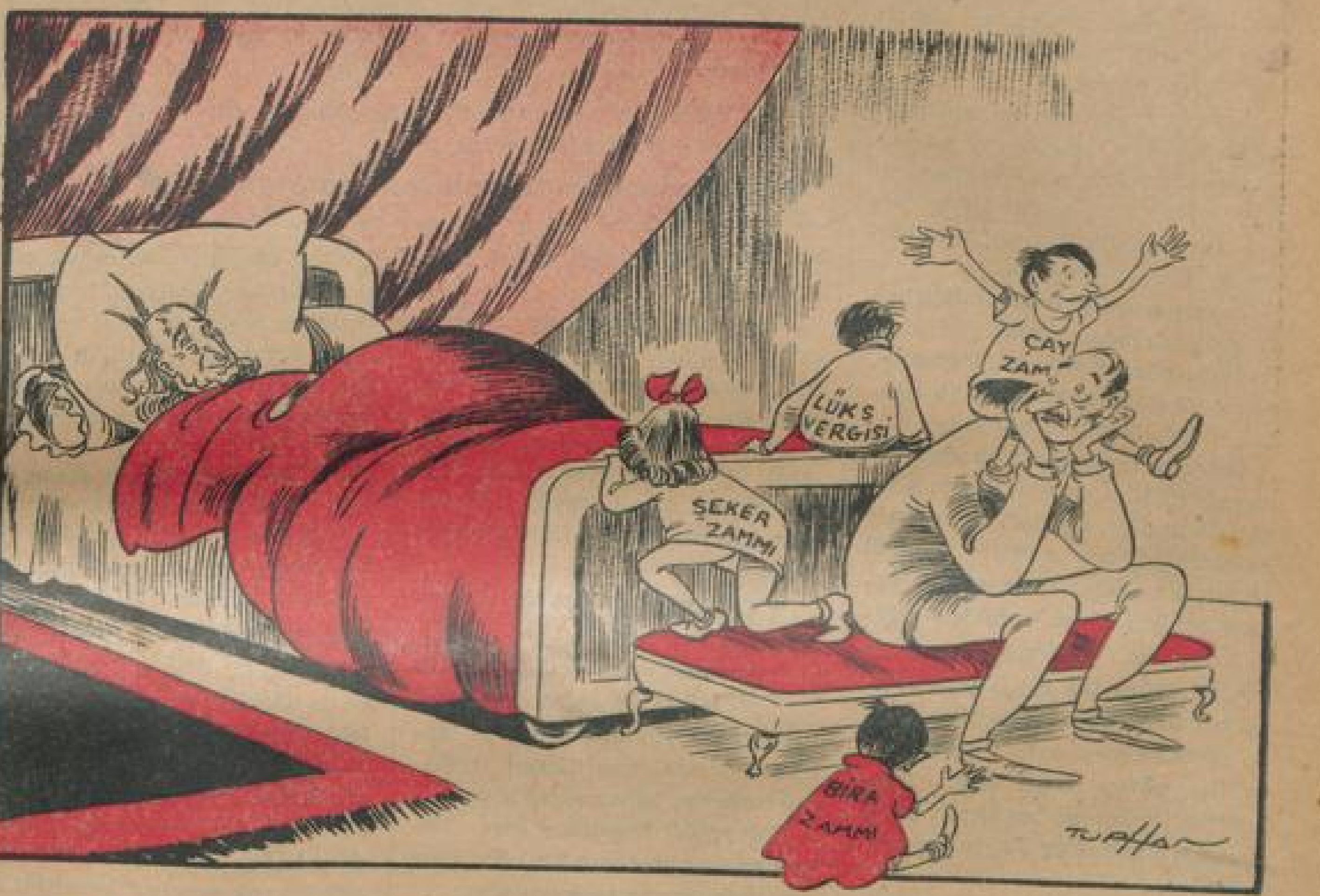

Halk — İllallah yahu! Boyuna doğuruyor, bunların hangi birine para yetiştireceğim!...

Ticaret Ahlâkı

İngiltereye ceviz yollamışız; yüzde 30 dan fazlası çürük çıktığından mallar iade edilmiş. Şimdi tahkikat yapılacakmış da mesullerden hesap sorulacakmış.

Amerikaya sattığımız tütün balyelerine bir aralık âdi kalite mal koyarak başımıza iş açmamış, milyonlarca zarara uğramamış mıydık?

İstatistiği çıkarılsa şimdiye kadar o yüzden neler kaybettiğimizi öğrenir, hayretten küçük dilimizi yutarız.

Ticaret ahlâkına uymayan ve ticarî haysiyetimizi düşüren bu kabil ihracattan bizi kurtaracak ciddî bir murakabe kuramıyacak mıyız?

Tcaret kimlerin elinde kalmış? Eski zaman Ahiler, loncaları teşkilâtı ve Fatih kanunları mevcut olsaydı ceviz çuvallarına çürük mal sokuşturanların başına çuval geçirilir, belki de kendileri çuvala sokulup denize ilka' edilirdi!.

Bugün böyle cezalar verilemez, tabii... Lâkin ticaret ahlâkı da bu kadar başı boş bırakılmaz ya!

Fiskoslar ve Telmihler

Adanada yaptırılacak baraj için mecliste hayli sert tartışmalar oldu ve Bayındırlık bakanı izahlarda bulundu.

Bir çok hatipler söz aldı, ileri geri lâf ettiler, cevaplarını da aldılar.

Bunların hepsi iyi, Fakat Bakan bir münasebetle milletvekili Ahmet Çınara şöyle demiş:

— Beni kürsüden daha fazla söyletmesin; tecrübesiz bir mühendisin elinde işin nereye vardığını bu ictima sonunda arzu ederlerse kulaklarına fısıldayayım.

Niye? Eğer işlerde bir aksaklık varsa neden kürsüden konuşulmuyor da bir milletvekilinin kulağına fısıldanmağa kalkılıyor?

Millet için yapılacak işlerde onun haberdar edilmesinden tabii ne olabilir? Bıktık bu fiskoslardan ve hiç bir işe yaramayan ve bilâkis dedi koduyu uyandıran telmihlerden!

ŞARTLARI
...eket içi 7,5 Lira
...rket dışı 12 »
...ket içi 14 »
...ket dışı 21 »

...ftalık Raporu

14 Cuma	15 Cumartesi
	5 00 Bakır
5 00 Dumlupınar	
	9 00 Sus
8 15 Sus	20 00 Konya
19 00 Seyyar	
	10 00 Antalya
19 00 Mersin	
	11 00 Etrüsk
12 İstanbul	

Cuma	Cumartesi
17 00 Cumhuriyet	
	Sus
6 30 Konya 21 30 Sus	
7 00 Seyyar	

...cuk
...iklopedisi

...in yalnız bütün çocuk...
...ğil hattâ bütün büyük...
...ini de ilgilendirir.

...inyanın bilgileri her...
...alıyacağı tarzda sa...
...arak yazılmıştır.

...k Cilt - 1448 sayfa -
... Resim - 218 Mevzu
...iyatı 15 Liradır.
...bul TAN Matbaası

Bugünden, dünden

HÜRMÜZ HANIM

Büyük annemin süt kardeşiydi. Üvey babası Büyükderedeki Çayır camisinde imamlık eder, annesi eline avucuna geçeni cenaze param diye saklar, camiye bitişik meşruta evden ekseriya tâ İstanbula kadar yaya gelip giderdi.

Hürmüz hanımın şekil ve şemailini tarif edeyim: Boylu, vücutlu, vekarlı mı da vekarlı. Dilinden (beyazın adı var, esmerin tadı), (ağır otur da molla desinler), (Cezayir dayısı gibi kuruluyor), (baht olmayınca başta, ne kuruda biter ne yaşta) kabilinden temsiller düşmez; kendi de esmerce, molla kadar ağır oturur; Cezayir dayısı gibi kurulur, bahtsızlığından daima şikâyet ederdi.

Alıngan, buluttan nem kapan tok sözlülerden de. Meselâ lâf arasında birisi için (mahalle karısına benziyor) denildimi derhal yapıştırır:

— Siz mahalle de oturmuyor musunuz? Dağ başındamısınız?

Civan yaşındaki halini anlatırlardı: yaradılışından keman gibi kara kaşlara, gür kirpikli kara gözlere, penbe penbe yanaklara malik tombalacık bir fındık kurdu imiş.

Daha on beşini doldurmadan Tunus geliği bir kısmeti çıkmış: Kaynatada iradlar, akarlar, bedestende kasalar; oğluna gelince zümbül bıyıklı bir sülün. Yetimceğize hemen söz kesmişler ardından nikâhı kıymışlar... Yavrucak kız oğlan kız, tel duvak takınıp köşeye oturmak, çalgı çağane, dâvetlilere zerde pilavlı yemek arzu eder elbette velâkin güvey tarafı acılı. Delikanlının valideciği beş altı ay evvel merhum oduğundan düğün yapamıyacaklar.

Uzatmayalım, bir perşembe günü, rahmetli kaynananım ahiret kardeşile iki komşusu eve damlıyor:

— Gelininizi şimdi alıp götüreceğiz! diyerek fındık kurdunu önlerine katıp caddeyi tutuyorlar.

Gide gide nereye gitseler beğenirsiniz? Mevlâne kapısında, kale boylarının dibinde, viran bir hak kuran kafesine. Yağlı fesi kulaklara inik, çiçek bozuğu, gözleri şaşı, palabıyık, ferah ferah 45-50 lik bir adam, yani damıd efendi bunları karşılıyor.

Biçare gelinde o gece sabaha kadar ne uyku, ne durak; için için göz yaşları, hıçkırmalar. Tan yeri ağarırken, helaya çıkıyormuş gibi odadan sıvışıp feraceyi ve yaşmağı bile örtünmeden, başına bir atkı atarak haydi köprüye; ilk vapura atlayıp doğru Büyükdereye, anasının yanına..

Adımını içeri atar atmaz yaygarada:

— İstememm de istememm!.. Babam yerindeki şaşkoloz çopurla oturamam. Öyle de çingene ki tabladaki cigara izmaritlerini toplayıp toplayıp, tekrar sarıp içiyor...

Kolaycacık boşanmış ama, dokuz ay on gün sonra bir oğlan çocuk doğuruşuna ne buyurulur.

Arası çok geçmeden bir kısmeti daha çıkmış. Bu seferki meyvehoşda kabzımal; aksatasına, yakışıklılığına diyecek yok velâkin bundaki dert de, gece rahat yatağındayken bile yangın topunu, köşklü nağrasını duyunca derhal fırlaması; saniyede soyunup, dizliği çekip, yalın ayak başı kabak tulumbaya koşması, takım açması; yazın toz toprağa, kışın çamura balçığa bulanıp dönmesi....

Taze, ondan da bir erkek evlâtla ayrılarak Maliyede kâğıt kavaflığına başlamış; yani mütekaitlerin, eytam ve eramil'in aylıklarını yüzde beş, yedi buçuk avaitle koparanların zenaatine girişmiş.,

Gel zaman git zaman, Kadıköyünün fiyakalı bir yorgancısı duvak düşkününe talip olmuş. Adam dükkân tezgâh sahibi, mesleğinin hakkile ehli; yaptığı döşemeler, damalar Narlıyanınkilerden farksız, belki de üstün; kılık kıyafetce de düzgün: sırtında kolalı gömlek, mum gibi elbise; yeleğinde altın saat köstek, kolunda pardesü. Sonra, sözü sohbeti yerinde. Paşalarla, beylerle tavla atanlardan, kadeh tokuşturanlardan. Gel gelelim çok gezginci hovarda. Aksarayın onikileriyle can ciğer.

Hürmüz hanım naklederdi: bir gece ayali hiç gözükmüyor; ertesi sabah şu haberi yolluyor:

— Üsküdar tevkifhanesine yatak yorgan göndersinler!...

Eyvah! mutlaka bir vukuat yaptıki deliğe tıktılar. Paşa kapısına koşan hatuna meseleyi söylüyorlar: On ikilerin reisi Arap Abdullah ile beraber Şemsi paşadaki bostanda çakıştırırlarken, kadınlar tarafındaki bir yosma yüzünden Arap çıngarı çıkarmış. Kamalar, sal... malar fora. Bereket versin ka... gövdeyi götürmeden iş yatışmış.

Kocası değil mi, ille gözü... görecek. Yorgancıyı parmak... lık arkasına çağrıyorlar.

Arkadaşı da yanında. Hürmüz hanım Arap Abullah'ın yamanlığını duymuşsa da yüzünü hiç görmemiş.

— Vurduğu vurduk, kırdığı kır... dık Arap özengi bu kara bıyık... rık herif mi? diye sorarken, o... lerin ele basısı:

— Bacı, sen merak etme... enişteni kuş südile besliyorum!... yerek kalıp sigarasını uzatır... beriki sigarayı suratına fırlatmış...

— Sen ziftlen şebek maymun...

Ele avuca sığmayan yorgancı efendi, bir rum kadınını müslüman ederek nikâhlayarak eve getirmiş... bir aralık Kuşdilinde Kel Hasan... tiyatro büfesini de işletmişti. Hürmüz hanım, üstüne ortak geldi... ten sonra gayet somurtkan, ... kuyusu olduydu. Ahari ömrü... perişanlaştı; nihayet selâ... kavlen'e uğrayıp Karaca Ah... di boyladı. Allah rahmet eyle...

Sermed Muhtar AL...

HANGİSİ BÖCEK?

Cüceden bir az daha kabaca zayıf ufacık bir adam, yüzü gözü kolları sargılar içinde, her zaman devam ettiği kahveye girer. Bu hali gören kahveci adamın yanına gelip sorar:

— Ne oldunuz, bir otomobil kazası mı?

— Yok canım ufacık bir böcek yüzünden.

— Bir böcek mi sizi bu hale soktu?

— Ya! öyle oldu. Evvelsi akşam yemek yemek için bir lokantaya gitmiştim, yanımdaki masaya gayet şık giyinmiş güzel bir kadın gelip oturdu. Bir az sonra kadının yüzüne küçük bir böcek kondu, kovdu bu sefer de koluna kondu, yine kovdu, böcek gitmedi burnuna yapıştı, velhasıl kadını rahat bırakmadı. Nihayet garsonu çağırıp:

— Rica ederm, beni bu böcekten kurtarın deyince.

Garson böceği görmedi, benim olduğum tarafa baktı. İşte bu hale geldim.

Anne — Bu ne gürültü afacanlar!. Yine mi kavga...

Çocuk — Vallahi kavga değil anneciğim. Mebusculuk oyunuyoruz!....

— Gelecek yaz için daha küçük mayo hazırlıyorlar! "Ecnebi karikatürü"

HİSLER ve FİKİRLER

★ Para kazanmak, insan faaliyetinin bütününü teşkil etmez. Nezaket elde etmek, hayat meşgalesinin daha kıymetli bir kısmıdır. **Dr. Johnson**

★ Edebiyat, tek başına hayat meşgalesi olduğu zaman, ağırdır. **R. S. Sheridan**

★ Ruhun ebediyetine inanmak, hayatın hastalıkları için yegâne umumî devadır. **Lord Byon**

★ Ümit uyanık bir insanın rüyasıdır. **Aristotle**

★ Sadelik, çok az ile, pek çok arasında tam bir vasattır. **Sir Joshua Reynolds**

★ Çocuklarıma terk edebileceğim en güzel miras, serbest konuşmak ve buna ait misaldir!.. **Algernon Sidney**

★ Kırk, gençliğin ihtiyarlığı; elli ise ihtiyarlığın gençlik yaşıdır. **Victor Hugo**

★ Ben büyük değilim, ben sadece seçildim. **Mme. de Maintenon**

★ Doktor perhiz, doktor sükûnet ve doktor neşe en iyi doktorlardır. **Sydne Smith**

★ Hâlâ öğreniyorum!.. **Michael Angelo**

Çeviren: Ş. U.

Molla Beyin Baldızı

Yazan: Sermet Muhtar ALUS — TEFRİKA No. 1 —

ANTUAN ABDÜLMESİH EFENDİNİN MOLLA BEY YALISINA KAPILANMASI

Piyade Feriki Paşa, avucu kulağının arkasında, yukarki odada çalınan körüklü çalgının ahengine dikkat kesilmişti. Fesini arkaya itip bir iki kere tepesini kaşıdı. Keyifli keyifli gülümsedi:

— Âşina çıktım bu havaya. (Güzel Eleni) operasını (1) bilmem mi hiç?.. Hey gidi günler hey!...

Pencereden başını uzatarak dışarıya fırladıktan sonra ğf.—rıyı kolladıktan sonra, ne olur ne olmaz geriye çekilip sesini yavaşlattı:

— Güllü Agob'un Gedikpaşadaki tiyatrası gözümün önüne geldi. Küçük Karakaşyan kâfiresi sanki karşımda!..

Kanapeden fırlayıp bir sandalye çekerek üstüne ata biner gibi çöktü:

— Ya hav!.. Ne şeker, ne ilik şevdi Yarabbi! Ligolte esvabı giyip ilimya kavmağı göğüsle, asma kabağı kollarla Eleni rolüne çıkar, billûr sesiyle sineler deşerdi.

Karşısındakilerden top sakallı bir bey, diliyle dudaklarını, bıyıklarını yalamada:

— Ömrüne bereket, hafızanla bin yaşa paçacığım, öyleydi ya! Ol mahlûka yaman bir peri peykerdi.

Geçmiş günlerin hayaliyle kendinden geçen kıranta bir zat:

— Haspa, tiyatoranın kâffei müdavimînini; akşam gezintisine çıkışlarında Beyoğlu Caddei kebîrinin marin ve abrininini, Kâğıthane'ye, Çırpıcı'ya, Göks'uya her gelişinde bilcümle mütenezzihini yakup yakup kavururdu! deyince hane sahibi Molla Bey söze karıştı:

— Filhakika mumaileyha işve, cilve ve civeleklik hususunda yegâneydi. O günlere tekrar kavuşabilmek mümkün olsa.. derken pot kırdığının farkına varıp hemen düzeltti:

— Yâni o delikanlılık çağlarına avdet kabil olsa herşeyi fedaya hazırım; soğan ekmek yemeğe razıyım!

Yukarki körüklü çalgı şimdi da (Madam Ango) yu (2) tutturmuştu. Bunu da iştince gözleri parlayan Paşa, yine fesini arkaya itip tepesini kaşıdıktan sonra neş'eli, ağzı bir kulaktan bir kulağa, azı dişleri meydanda girişti:

— Bu havaya da agâh çıktım işte Kafe Flam'daki (3) moskof dilberinin adı neydi? Olga mı, Volga mı, her neyse. Sırma saçlarını omuzlarına dökerek, şanoda hara teptiği, ortalığı çınçın çınlattığı kantonun tâ kendisi..

Kafe Flam'u, sırmalı saçlı moskof dilberini duyunca, Paşanın refikı şefikı üç ahpap çavuşu fitili aldılar:

— Mezburenin kıkırdaklığına, çevik çalâkliğine uyar varmıydı ki?

— Bre medet !.. kısacık fistanla, kar gibi bacaklarla, tek ayağının üzerinde topaç gibi fırıl fırıl döner, seyirciler de ya sabur çeke çeke geviş getiridi.

— Kuru kuru yutkunmaktan kimde gırtlak, hançere kalırdı.

Kırmançoların hepsinde aşklar kabarmış. Güllü Agob'un Küçük, Büyük Karakaşyanlarından, Nıvart, ve Araksilerinden; Beyoğlundaki Kafe Flam'ın Moskof Olga, Lehli Roza, Nemseli İda'sından; At cambazhanesinin at üstünde zıp zıp zıplayan, trapezden trapeze atlayan, telde vızır vızır kayan çıplak kollu, göğüsler, kasıklara kadar mayolu cambaz kızlarından bir hayli bahsettiler.

Koca sarıklı Molla Bey derin derin içini çekti:

— Efreç nisvanında letafeti vücut, bilhassa tenasübü endam ve tevazünü reftar hemcinslerinin hepsinden kat ender kat balâterdir. Avanii şebabımızda Beyoğlu lûbiyatgâhlarında böyle nicelerine musadif olduk. Gel gelelim muarefe peyda edemedik, bezmlerinden kâm alamadık; karşıdan avucumuzu yaladık. Sebebine gelince lisanlarına ademi vukufumuz. Pandomina ile sohbet olur mu? O ülfetin tadı çıkar mı? Şimdiki hafid bendeniz kadar Fransızca bilseydim..

Paşa sözünü kesti:

— Ah o Fransızca! Modalığına moda, âlâlığına da âlâ ve lâkin öğrenmesi güç; çalış, kafa kır, nafile.. Sen ne diyorsun mevlâna? neler çektiğimi ben bilirim. Biz Kuleli idadisinde talebeyken lisanı fransavi hocamız Kaymakam Maedarlı Osman Beyden (4), Kolağası, Galip Efendiden yardımcı fiilleri ezberleyeceğiz diye imanımız gevrerdi. (je) malikim, (tü a) maliksin, (il a) maliktir, (el a) maliktir ol avret .. gibi falan fıstıkları dudu kuşu gibi beller adeta yutar, o dilden yine bir kelime çakmazdık. Harbiyei Şahanede icadiyeli meşhur Baltazar, piyade Kaymakamı Süleyman Bey merhum gibi muallimler yedi, sekiz yüz sahifelik (Allendorf) nam kitabı yâni Sarf ve nahvi fransavî'yi zihnimize sokmağa nefes tüketirier. (Done mua ön ver dö), (Avevu dü pen) gibiler ballı börek; gel gelelim (amcanızın hanesini ziyaret eden misafirler Ahmedin büyük pederiyle Mehmedin küçük dayısının biraderi değil mi imiş?) in frenkçesini söyle deyince sınıf baş çavuşlarımız bile apışırdı. Hoş, muallimler de beceremez, kemküm eder, boyuna kitaba göz kaydırırlardı ya...

Top sakallı lâkırdıya karıştı:

— Alâ kaderül'istitaa mürekkep yaladık, ders gördük. Arabiyatta Emsile, Bina, Avamil, Maksud, İzhar, İzzî, Mantık; farsîde Tuhfei Vehbî, Gülistan, Bastan, Baharistan, Mesnevi, topunu hatmettik. Feemma elsinei garbiye mevzuubahs edilince, edildi mi vâdii mezkûrun külliyen cahiliyim!..

Kıranta zat, kahve dövücünün hınk deyicisi:

— Turhallı, bir halliyiz. Senaveriniz de o hususun cahili değil, hattâ (echeli men filkaragöz) üyüm.

Ötekiler katılıyorlar, Tab'an nekre olan kıranta, devam ediyordu:

— Lâtife ediyorum efendim, lâtife. Abdi âciz fransızcanın, İngilizcenin, Almancanın Talyancanın ve hattâ Urumcanın gavamızına agâhım. İspatına gelince buyurun: Boncor, bol soğan, tornavit, tornistan; Terkozun havzun suyun Kanto, piyano piyano; ena bukali duziko...

Odada kahkahalardan durulmuyordu:

— Var ol, nazirin yoktur nurum!..

— Ölüyü bile güldürürsün!..

— Vallahi donuma kaçırdım. Getir bana bakayım liğen ibriği, abdest tazeleyim!..

(Devamı var)

Çang-Kay-Çek: — İmdat!!!!!

John — Ben bu adamı tanımıyorum. Ya sen?

Sam — Hiç görmedim!

(1) Offenbach'ın 1864 te bestelediği (La belle Hélène) gülünçlü operası.

(2) Lcocq'un 1873 te bestelediği (Madam Angot) opera komiği.

(3) (Cafe Flamme), G. Saray sırasında , Şimdi C. K. M. kumaş mağazasının yerinde bulunan alafranga bir çalgılı kahve imiş. İçinden çıkan bir yangında harap olduktan sonra yeniden yapılmış, orası (Royal) kahvesi adıyle uzun zaman işlemişti.

(4) Şaire Nigâr Hanımın babası.

İsviçreye Mektup

Biliyor musun? Bu hafta bizim ses tiyatrosu sahibi Ali Eşref Kurdemirin, narin, hassas küçük kızı Gülnar ile Mithat Sadullah Sanderin, nazik spritüel oğlu Necdet evlendiler.

Gelinin kadife gibi gözleri, damadın da abanoz gibi siyah bıyıkları var ve ikisi de birbirlerine çok yakışıyorlar.

Nikâh dairesinde nikâhlar kıyıldıktan sonra, Kurdemir ailesinin Şişlideki evlerinde toplanan davetliler, Ali Eşref Kurdemirin meşhur ve tükenmez nâdide içkilerini yine nâdide yemeklerile birlikte sineye indirirken gözüm mavi elbiseli, başında mavi kurdelâlı ve genç doktorlarımızdan Yaygulak'ın küçük hemşiresi Gülşen'e ilişti. Bu küçük hanım cin gibi bir şey ve kendisi o gece bana — bilmeden — çok büyük yardımlarda bulundu. Meğer şu beyaz saçlı, gözlüklü zat Gülçehre'nin kayın pederi "Amerikan kürkü,, diye şöhret bulmuş Bay Hüseyin imiş. Hele üzerinde nar çiçeği rengindeki caketi, boynunda sıra sıra incileri, yanağında gamzeleri ile etrafa neş'e saçan sarışın Bayan da, elinden hiç kitap eksik olmayan Vala Benedato imiş ve evin genç bayanlarının en samimi arkadaşı imiş. Bütün bunları bana Gülşen anlattı.

Bayan Nevbare'nin küpelerine bayıldım. Bayan Mahmurenin beyaz şapkası, Bayan Fahriyenin elbisesi ve Bayan Leylâ Abdülün teni beni hayran etti.

Bir ara kulağıma nefis bir piyano sesi geldi. Meğer piyanoyu evin büyük kızı Zarife Kurdemir çalıyormuş. Yakında onun da düğünü olacak ve küçük gülşen Zarifenin görümcesi olacak.

Bu düğün gecesnin en neş'eli adamı ev sahibi Ali Eşref Kurdemir; fakat akşamın en güzel ve en alımlı Avrupai kadını Bayan Sare Kurdemir'di.

Bir ara gözüm Mutarrayı görür gibi oldu, fakat üçüncü otomobil kazasını da ucuz atlatan Mahüzer ablasını fazla yalnız bırakmamak için olacak çok çabuk kaçtı. Daha bir çok davetliler vardı amma mektubu postaya yetiştireceğim, kusura bakma.

Fitne Fücur

« Dört Ayaklı Bir Börek! »

Bir savcı varmış, mahkemenin evvelki celsesinde yapılan müdafaalara cevap vermiş. Fakat bu cevabın o gün Ankarada bir hükümet gazetesinde aynen yazılı olduğu görülmüş. Yani savcı mahkemede söylerken, sözlerini halk gazetelerde çoktan okumuş veya o anda okumakta imiş!

Ulaştırma Bakanının devlet Bakanlığına muvafakatile tayin edildikten sonra yeni vazifesini kabul etmeyerek açıkta kalmasını gazeteler "Bizde şimdiye kadar görülmemiş bir hâdise,, diye vasıflandırdılar.

Savcının müdafaanamesini yazarak mahkemede okumadan evvel gazeteye yolladığı görülmüş vak'alardan mıdır?

"Dört ayaklı bir börek,, hikâyesindeki gibi görülmemiş vak'alar bugünlerde pek çoğalıyor!

— Sultanahmet ile Beyazıt arasındaki 500 metrelik mesafede 47 kahvehane varmış, yazık doğrusu!...
— Yazık ya, halbu ki oraya 47 kahvehane daha sığar!

Bir dokun...

Kadın mı, Erkek mi?

Kadının saçı uzun, aklı kısadır.

Aman yanlış anlaşılmasın, bunları söyliyen ben değilim. Hâşâ, efendim! benim ne haddime!

Bu lâkırdıyı bir Hukuk öğrencisi söylemiş. Gündelik gazetelerde siz de okudunuz tabiî. İstanbul üniversitesi Hukuk fakültesi derneği tarafından tertiplenen münazaralardan birinde; "Kadınlardan yargıç olmalıdır, olmamalıdır" tezlerini müdafaa eden iki grup gençlerden birinci gruptakiler, kadınların her bakımdan erkeklerle müsavi ve hattâ bazı hususlarda erkeklerden de üstün olduklarını söylemişler.

Ağızlarına sağlık! bugün kadınların erkeklerden geri kalmış neleri var? İşte, pantolon da giyiniyorlar, otomobil de sürüyorlar. Geri değil, bizden fersah fersah ileri tarafları da var. Meselâ aşk bahsini ele alalım. Âşık oluyorlar ve günün birinde bu aşkın mahsulünü maşuklarının kucağına bırakıveriyorlar. Hadi bakalım, kendilerini kadınlardan üstün zanneden çalımlı erkekler de çocuk doğursunlar da görelim! Bizim aşkımız kuru lâftan ibaret!

Havva kızı hemşirelerimiz şimdiye kadar ne olmak istemişler de olamamışlar? Yargıç da olurlar, canları isterse dalgıç da olurlar.

Gel gelelim, bazı gençlerimiz bu hakikatlere aykırı tezi müdafaa etmişler ve işin garibi neticede galip de gelmişler. Bunlardan biri; "Biz, kadının ayaklarına bûseden pabuç giydirmiş erkeklerin neslindeniz. Narin kadınlarımızı, erkeklere mahsus ağır işlerde çalıştırıp ezmek istemeyiz" demiş. Orası öyle amma bugünün kadını bûseden pabuç değil, naylon çorabı bile nazlanarak giyiyor, yalın ayak başı kabak dolaşmaktan zevk alıyor.

Gençlerden biri, işi daha ileriye vardırarak şöyle haykırmış: "sorgu yargıcı delilleri tesbit eder. Bu işi bir hanımcık yapamaz. Erkeklik şerefine yediremiyoruz.,,

Eyvahlar olsun! Ne gaflet, ne gaflet! Eğer bu delikanlı, kıskanç bir bayanla hayatını birleştirmiş olsaydı, bir kadının kocası aleyhine nasıl deliller toplayabildiğini, leblebiden nem kaparak, mevcut olmayan delilleri bile nasıl bulup meydana çıkardığını görür, anlar ve bu sözleri ağzına almazdı. Kocasına karşı bunu yapan kadın, yabancı maznunlara neler yapmaz?

Ya şu saç lakırdısına ne buyurulur? Aykırı tezi müdafaa eden delikanlılardan biri de; "erkek kadından üstündür. Kadının saçı uzun, aklı kısadır,, diyor.

Ne münasebet? Saçı, başı bir yana bırakalım da hakikî vâkıalara bir göz atalım. Kadının erkekten çok üstün olduğunun en kuvvetli delillerinden biri de cinsiyet değiştirmeketir. Bizim memleketimizde de, yabancı diyarlarda da,

ÇERKEN

Hindiler Kaba... Hak Kaz...

İngiltereye hindi i... oluna girmek üz...
ve çok verimli bir kaza... daha. Şu var ki
ğendirmek güçtür; şart... hayvanların e...
dişisi dört libreden aşa... k; gayet iyi tem...
kemmel surette ambalaj... ilde gönderilmel...
İşi küçümsemeyelim. M... kanatlı veya
sız hayvan eti yetiştirme... müsaittir. Nasıls...
nuştuğum bir Cenubî A... i — hep Ahmet
Yalman dostumuzla soh... a! — Bana Türk...
kasaplık hayvan ve küm... atı ihracı sayesin...
mulmadık bir refaha ka... söylemiş; bunu ke...
ze en fennî usullerle iş g... tavsiyesinde bulun...
Hindiye gelelim: K... odala pek haksız
asıl ahmak hayvan hin... hindi yavrularını
rak bir böcek ardında ... gider; ekseriya o
ayrıca kümese dönme... unutur; yolu tek...
şaşırıp kaldığı da çokt... arla büyür; mese...
Sonra hindi yavrul... tavuk tüyü ile
ları zaman zeytin yağ... Ne ana, ne baba
tenkiye yapılmalıdır... r, hele kazlar gibi
babalık vazifelerini ta... olsa o kadar kaba...
Etlerinin nefaseti ... nefaseti takdir ed...
görülemez. Kaldı ki ...
değildirler! ... hindinin gülünç bir
Her ne ise, şu hindi... nse — üzerinde e...
sı yüzünden bir az tuh... ğin gelişmesi için
rulacak meseledir. Hük... yetiştirerek işi g...
muzlık, daha doğrusu ci...
usullere başlamalı. ... i yetiştirip en bü...
Dünyanın en çok ve...
yapan bir memleket ol... amır, hem yurda
Zira ... tten yiyener müt...
hem ... k ülkelerde son s...
lar... ... z satışa arzedil...
... mazhar oması
hindilerimizin beynelmi... elinden almak,
Ama ilk önce hindi... zım...
haline sokmak, değerini ... ambalajlarda gö...
Korkarız istenen ... e açılan bir kapı
hindiler İngiltereden ge... yüzümüze kapa...
katsizliğimiz ve tamah... urtlayan tavuk g...
Hindi anlaşılıyor ki... hakkı göstere...
olmağa namzet... İtibar...
cağa benziyor!

Sayın hemşeriler...
senelerce kadın olarak y... ölmesinler, güce...
sonra günün birinde ameli... delikanlıların söyle...
sasına yatıp erkek olanlar ... lâftan ibarettir. Di...
la tükenmez. Ameliyat g... ırdıları söylerken
kadın olabilen bir erkek ... z yandığından e...
nize bana! Haminne ma... dan sonra çekilen
bile, ay parçası gibi genç ... etelerde gördüm;
denbire silkinir, civan gi... ından belli ki söyle...
ilkanlı olur, fakat silkin... lan olmuşlar, şim...
pinse de bir delikanlının ... r!
dan kız olduğu vaki değ...

Gani Gönü... Vesselâ...

İktisadi, mali bir sa... Devletçe de mille...
luk çekiyor, nereden pa... mizi düşünüyor,
milyoner gibi çırpınıp du... kum maddeleri ha...
Bu haldeyken bari eli... ler... Bil'akis onla...
rine satmasını bilsek ya... en başka bir sey d...
hasına veriyor, günümü...
muşuz meğer. ... r, dünya fiat m...
Meselâ harice satt... bullak etmiş ki;
o kadar bozmuş, tütün ... nış... Bu heyet d...
tandan bir heyet İzmire ... sattığımızı incele...
par gibi tütünleri çok ... nda sanırmış.
Aç tavuk kendisini ... ları da satılığa ç...
sanmakla kalmıyor, haya...

EÇERKEN

Hindiler Kaba Hak Kazanıyorlar

İngiltereye hindi ih oluna girmek üzere... İşte yeni
e çok verimli bir kazan daha. Şu var ki oraya hindi be-
endirmek güçtür; şartı hayvanların erkeği beş buçuk,
işisi dört libreden aşağı k; gayet iyi temizlenmiş ve mü-
emmel surette ambalaj dilde gönderilmeleri lâzımdır.
i küçümsemeyelim. Me kanatlı veya kanat-
z hayvan eti yetiştirme müsaittir. Nasılsa ko-
ıştuğum bir Cenubî Am — hep Ahmet Emin
alman dostumuzla sohbe a! — Bana Türkiyenin
asaplık hayvan ve küm atı ihracı sayesinde u-
ulmadık bir refaha ka söylemiş; bunu kendimi-
en fennî usullerle iş gö avsiyesinde bulunmuştu.

Hindiye gelelim: K odala pek haksız yere çıkmıştır;
ni ahmak hayvan hin hindi yavrularını arkasına kata-
k bir böcek ardında unutur; ekseriya o böceği tutamaz;
yrıca kümese dönme unutur; yolu tekrar bulamadığı,
sırıp kaldığı da çoktu arla büyür; meselâ peklik olduk-

Sonra hindi yavrula tavuk tüyü ile onlara bir nevi
rı zaman zeytin yağı Ne ana, ne baba hindi analık va-
nkiye yapılmalıdır. r, hele kazlar gibi başaramazlar.
balık vazifelerini olsa o kadar kabarmaları mazur

Etlerinin nefaseti nefaseti takdir edecek durumda
rülemez. Kaldı ki
ğildirler! hindinin gülünç bir mahlûk olma-

Her ne ise, şu hindi ise — üzerinde ehemmiyetle du-
yüzünden bir az tuh ğin gelişmesi için çalışmalı. Da-
lacak meseledir. Hükü yetiştirerek işi genişletip fennî
zlık, daha doğrusu cit
ullere başlamalı. i yetiştirip en büyük ihracatını

Dünyanın en çok ve z, anır, hem yurda döviz girer,
pan bir memleket olur tten yiyener müteşekkir kalır-
Zira k ülkelerde son sistem ambalaj-
hem iz satışa arzedilen besili, nefis
lar.. e mazhar olması istenmez mi?
ncilerimiz'in beynelm r elinden almak, bir dış metaı

Ama ilk önce hindi zım...
line sokmak, değerini ambalajlarda gönderemediğimiz

Korkarız istenen e ve açılan bir kapı acelemiz, dik-
ndiler İngiltereden ge e yüzümüze kapanmasın!
tsizliğimiz ve tamahk hurtlayan tavuk gibi bir mahlûk

Hindi anlaşılıyor ki haklı gösterecek kadar arta-
mağa namzet... İtibarı
ğa benziyor!

R. H. K.

erce kadın olarak ya Sayın hemşerilerimiz beyhude
günün birinde ameli üzülmesinler, gücenmesinler, bu
a yatıp erkek olanlar delikanlıların söyledikleri sadece
kenmez. Ameliyat g laftan ibarettir. Dilleri o acaip lâ-
olabilen bir erkek fırdıları söylerken yüreklerinin cız
bana! Haminne mas cız yandığından eminim. Münaza-
ay parçası gibi genç radan sonra çekilen resimlerini ga-
ire silkinir, civan gi zetelerde gördüm; meyus bakışla-
h olur, fakat silkin rından belli ki söylediklerine piş-
de bir delikanlının man olmuşlar, şimdi acı duyuyor-
kız olduğu vaki değ lar!

Cemal Refik

Gani Gönü Vesselâm!

İktisadi, malî bir sar z. Devletçe de milletçe de zor-
çekiyor, nereden par ımızı düşünmüyor, müflis bir
roner gibi çırpınıp dur
u haldeyken bari elim kım maddeleri hakikî değe-
satmasını bilsek ya.. ler... Bil'akis onları yok ba-
na veriyor, günümüz ın başka bir şey düşünmüyor
uz meğer.

Meselâ harice satt r, dünya fiat müvazenesini
adar bozmuş, tütün pi bullak etmiş ki; Yunanis-
dan bir heyet İzmire ş mış... Bu heyet damping ya-
gibi tütünleri çok ucu sattığımızı inceleyecekmiş..
Aç tavuk kendisini nda sanırmış. Biz yalnız
makla kalmıyor, haya ıbarı da satılığa çıkarıyoruz.

Acaip Şeyler

Pietro Gerardi otuz beş senedir Great Central da (New-York yeraltı treni istasyonu) ayakkabı boyarmış. Geçenlerde ölünce, varislerine 210 bin dolar bırakmış.

İrtikâba teşvik suçundan, mahkemeye sevkedilen Wlerosawsky ismindeki Polonyalı, mahkemede birdenbire uyumuş. Jandarmaların avukatının, hâkimin ve kendi aile efradının uyandırmak için sarfettikleri bütün gayret boşa gitmiş, bir türlü uyandırılamamıştır. Tekrar hapishaneye götürülen adam, dokuz gündenberi fasılasız uyumaktadır, kesik kesik nefes alışı ve kalbinin belli belirsiz atışından başka hayat eseri göstermiyormuş.

Ramanand Swami, adındaki bir Hintli fakir 50.000 kişilik bir seyirci kütlesi önünde, kendisini iki metre derinliğinde bir mezara gömdürmüş ve 24 saat sonra mezarın açılmasını söylemiştir. 24 saat sonra mezardan çıkarıldığı vakit, zerre kadar rahatsızlık eseri göstermemiştir.

Dolores Bauza isminde 12 yaşında bir kız çocuk 12 bin hastayı iyi etmiş. Bulunduğu bir yatılı rahibe mektebinde, birdenbire uyku uyuyamamaya başlamış, ve bu uykusuzluk senelerce devam etmiş, yedi sekiz ay evvel hasta olan bir akrabasına ellerini sürmüş, hasta derhal iyileşmiş, daha sonraları aile dostlarını da aynı şekilde iyi edince, kendisinde fevkalâde bir kabiliyet olduğuna hükmedilmiş ve şimdiye kadar 12 bin kişiyi iyi etmişmiş.

Artık herkes gibi uykusu da düzelmiş.

Baba — Nedir bu gürültünüz? Kavga etmeğe utanmıyor musunuz?

Çocuk — Kavga etmek utanılacak şey mi baba? Bak mecliste bile birbirlerini tokatlıyorlar!

Kadın — Müfritlerden olduğunu söylediler ama, bana pek mutedil görünüyorsun!

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 37 —

Sağdaki camlı kapıdan girdiler. Hamiyet hanım mânalı bir göz işareti yaptı:

— Şevki bey, siz salonda otu- unuz, biz şimdi geliriz.

Dönemeçli bir merdivenden çıkıp sola saptılar, bir kaç basamakla çıkılan dar bir koridora girdiler. Beyaz iş gömleği giymiş kırçıl saçlı bir kadın başile selâm vererek yol gösterdi...

Firdes musluk başında soğuk su ile alnını, şakaklarını uğuşturdu. Başının dönmsei, gözlerinin ağırlığı biraz daha hafifledi. Tekrar merdivenden inip sağdaki kapıdan içeriye girdiler. Karanlık bir yer. Firdes ağır ağır yürüyor, gözlerini alıştırarak etrafa bakıyor. Günün ortasında, gece manzarası. Büyücek bir salon. Genişçe fasılalarla dizilmiş masalarda koyu renkli abajurlardan sızan soluk ışıklar titreşiyor. Masa başlarında gölgeler kımıldanıyor. Abajurların titrek ışıkları ara sıra uzanan insan ellerini aydınlatıyor, gayet hafif tabak, çatal tıkırtıları duyuluyor.

Firdes irkilerek durakladı:

— Burası nedir, hanım teyze?

Hamiyet hanım koluna girdi:

— Pavyona geldik, hanım kızım. Burava pavyon derler.

— Pavyon mu? Yani hastahane mi burası?

— Ne münasebet, acanım? Hastahanede ne işimiz var bizim?

— Ne bileyim? Benim bildiğim pavyon hastahanede olur.

— Yok, yavrucuğum. Burası oturma salonu. Herkes yemek yer, içer, konuşur.

— Peki amma biz buraya niçin geldik? Biraz evvel gazinoda hem bira içtik, hem öteberi yedik. Şimdi ne yapacağız burada?

— Bir az oturup dinleniriz. Burası gazino gibi değildir, eğlencelidir.

— Amma yaptınız ha! Böyle yerde eğlence olur mu? Durdukça kasvet çöküyor insana.

— İlk defa öyle görünür, Firdesciğim. Biraz oturup alışınca senin de hoşuna gidecek. Hele gece eğlencelerini görsen bayılırsın.

— Aman ziyade olsun. Şu kasvetli yere ne alışmak isterim, ne de eğlencesini görmek. Ben hemen eve gitmek istiyorum. Başımda ağırlık var.

Hamiyet hanım koluna girdi:

— Öyle şey olur mu, Firdesciğim? Pavyona girip de oturmadan dönülür mü? Şevki bey bekliyor. Bak, işte bizi karşılamağa geliyor.

Şevki bey yaklaştı:

— Buyurunuz efendim. O masayı beğenmezseniz yer değiştirelim.

Köşedeki masanın başına oturdular. Dolu likör kadehleri kendilerini bekliyordu. Hamiyet hanım bir yudumda içip ağzını şapırdattı.

— Oh, ne tatlı! Hadi kızım, ağzındaki bira pasını temizler.

Firdes elile red işareti yaparak yüzünü ekşitti:

— Bir damla bile içemem. Hararetim var.

Şevki bey yılıştı:

— O halde bir şampanya....

Hamiyet hanım:

— Mükemmel, dedi. Çoktanberi benim de canım istiyordu şampanyayı.

Firdes mırıldandı:

— Siz buyurunuz. Ben hiç bir şey içmem artık.

Bir az sonra genç kadın sıçradı:

— Ay, ödüm koptu. Ne oluyo?

Hamiyet hanım mağrur bir gülüşle omuzunu okşadı:

— Bunların hepsini öğreneceksin, yavrucuğum.

Şampanyanın kapağı açılınca böyle patlar.

Kadehi doldurdu:

— Hadi bakalım, bunu bekletmeğe gelmez. Köpüğü kesilmeden imek lâzım.

— Teşekkür ederim, teyzeciğim. Bir damla içki içmem artık.

— Bu içki değil, kızım, köpüklü gazoz. Baksana, içkiye benziyor-mu? Şampanya dünyanın en pahalı gazozudur. Şu fışır fışır köpükler insana geğirti verir. İçki içmiyorsun, için açılsın diye şampanya getirtti Şevki bey.

Kadehi Şevki bey alıp ikram etti:

— Buyurunuz, hanımefendi. İçince hoşunuza gidecek. Hararetinizi derhal keser.

Fides zaten susamıştı. Bardağı bir dikişte içti.

— Teşekkür ederim efendim. Müsaadenizle ben eve gideyim artık.

Hamiyet hanım kolunu tuttu:

— Dur, kızım. Gene beni üzmek mi istiyorsun, yaramaz? Beş dakika oturalım, sonra hep beraber çıkacağız.

Ce. Re.

(Devamı var)

Tut Kelin Perçeminden

İtalyadan yeni Büyük Millet Meclisi ve İstanbul parkları için nadide ağaç getirtmekte devam ede duralım, (Cumuhuriyet) de okuduğumuza göre şehrimizdeki Baltacı çiftliği ormanının dibine tam mânasile darı ekilmek üzere imiş.

Bir taraftan da bir orman yolunup kele çeviriyoruz, öte yandan bazı bahçeleri ecnebi topraklardan getirtilmiş fidanlarla süslemeğe çabalıyoruz.

Bakınız bu orman katliâmını seyirden dönen bir muharrir makalesini nasıl bitiriyor:

"Gittik, gezdik, gördük... Ve dönüyorduk. Asfalta çıktığımız zaman ağzımız bir karış açık kaldı. Arabalara yüklenmiş ağaç gövdeleri fütursuzca naklediliyordu. Onların resimlerini aldığımız zaman, arabacılar bizimle alay ettiler:

"— Hırsızların fotoğrafını çekiyorsunuz değil mi?,, dediler.

Hele üzerinde çalı çırpı, altında ise ağaç gövdeleri bulunan bir araba yanımızdan geçiyordu. Durdurup, resmini aldığımızda arabacı bir memnun oldu, bir memnun oldu ki tarif edemem. Sanki kendisine dünyaları vermiştik.

"— Çekin, çekin bakalım, dedi. Hırsızların sonu gelecek mi?

Bize ve bizimle beraber bütün kanunlara, nizamlara, devlete, Orman İşletmesine ve jandarmaya güldü, arabasını sürüp gitti.

Abdülhamit idaresinin cahil ricali ve geri teşkilâtlı zaptiyeleri kendileriyle bu derece alay ettirmemişlerdi. Baltacı çiftliği o devirde tek dalına bile dokunulmaz bir ormandı. Şimdi ise tut kelin perçeminden!

Hayat Hesabı

Ancak yirmi yaşında olan Pa- li bir dansöz, yetmişlik zengin ihtiyarla evlenir.

Arkadaşlarından biri:

— Bütün hayatını bu de- yaşlı bir adamla geçirme- si kabul ettin? der.

— Beraber geçireceğimiz nim benim bütün hayatım de onun hayatının kalan kısmıdır!

Aero - Palas

? ? ?

GÜZEL SÖZLER

★ Kudretine müsavi işler için yalvarma, işlerine müsavi kudretler için niyâz et.

Phillips Brooks

★ İhtiyarlamayı bilmek zekânın şaheseri ve yaşamanın büyük sanatında en güç fasıllardan biridir.

Henry Frederic Amiel

★ Bir dostun kalbine, mücevher hattâ çiçek yerine, perilerin yaptığı gibi, sevimli bir düşünce hediyesi koymalıyız.

George MacDonald

★ Eğer dağları göze almazsan ovaları göremezsin.

Çin sözü

★ Liderlik, onu alabildiğine verilir.

Arthur T. Hadley

★ Tenbellik o kadar yavaş yürür ki fakirlik onu çok geçmeden yakalar.

Franklin

★ Mukaddes bir camekânda beyaz bir mum gibi, Böyledir ihtiyar bir yüzün güzelliği!.

Joseph Cambell

Dayağı yedikten sonra

"Ecnebi karikatür

...minden

...ayat Hesabı

...ro - Palas

? ? ?

...edikten sonra

"Ecnebi karikat...

"Geoffrey Morgan,, dan

Mükemmel Cinayet

Doktor:

—İçtiğiniz viskide bir ilâç var, daha doğrusu iki ilâç var. Kendi icadım olan bir formüldür. Aşağı yukarı yirmi dakikaya kadar âlâmetler başlar.

Önümde duran boş kadehime kayıtsızca baktım. Doktor Christopher Lane'i on senedir tanıdığım ve ona doktor, ayni zamanda da arkadaş olarak itimad ettiğim halde, bu hareket tarzının beni zerre kadar şaşırtmaması acaipti.

Her halde sebep, bir kaç aydanberi kendisinden karım Cynthia-yı kıskanmaklığım olacak.

Gülüşten ziyade sırıtmayı andıran bir tebessümle yüzüme bakarak:

— Zehir mi? diye sordum.

Başıyla "evet" dedi.

Yine gülümsemeye çalışarak:

— Ebedi uykuya dalmadan önce mademki daha yirmi dakikam var, bu yirmi dakikayı bana hoş geçirtiniz. Mutlaka, mükemmel cinayet dediklerini yaptığınıza kanisinizdir.

Lane bir sigara yakarak:

— Evet, dedi. Bu fikrin esasını zaten bana siz vermiştiniz.

— Benim gibi mücadeleyi seven bir muharrir için iftihar edilecek şey.

— Michael, artık mücadele edemiyeceksiniz!

Önümüzdeki büroya doğru eğilerek yavaş sesle:

— Asıl mesesele meydana çıkıncaya kadar intihr zannedilen cinayeti hatırlıyor musunuz. Aşağı yukarı onun gibi, fakat bunda meydana hiç bir şey çıkmayacak. Öldürülecek adamı uyuşturacak, ayni zamanda da vücudünde hiç eser bırakmıyacak olan ilâcın ne olabileceğini beraber düşünmüştük. Siz çay veya ıhlamurdan bahsetmiştiniz. Fakat viskinin daha iyi olduğunu siz de gördünüz.

— Evet hatırladım, bunları konuşalı galiba bir sene oluyor.

— Evet tam bir sene, ben o tarihi katiyyen unutmam... O bahsettiğiniz kitabı iyiki yazmadınız.

Tekrar kadehe baktım. Vaktiyle bir doktorla bir muharrir arasında geçen konuşmanın bu neticeye varması inanılır şey değildi. Hiç korkmuyordum, ayni zamanda da tamamen Lane'in elinde olduğumu ve feci bir ölümün beni beklediğini biliyordum.

Lane bana bakmakta devam ediyordu. Büronun üzerinde duran karımın resmmini işaret ederek:

— Zannedersem bu cinayeti onun yüzünden işlediğinizi söylemeğe lüzum yok, dedim.

— Tabii, o benim hayatımdır

— Peki, bu vak'a üzerine ne türlü hareket edeceğinizi düşündünüz mü?

— Başlangıçta tabii, oldukça sarsılacak... Fakt ben yanında bulunur kederini, ve lüzumsuz yere kendisini öldüren adamı unutturumu. Karınızı ilk tanıdığım gündenberi, onunla mesut olacağımı, kendisini de mesut edeceğimi biliyordum, daima da ikinizi takibettim, onun hayatını nasıl zehirlediğinize dikkat ettim. Daima kavga ediyordunuz, sonra mali vaziyetinizin de pek iyi olmadığını herkes biliyor.

— Daha iyi ya, benim buraya geldiğimi gören olduysa tanımaz.

— Belki de haklısınızdır. Fakat Cynthia hakkında yanılıyorsunuz. Arada bir münakaşa ederdik ama, birbirimizi çok severiz. Sonra size hiç de cesaret verdiğini zannetmem. Daima ona siz musallat oldunuz. Dikkat ettim...

— Dikkatli olduğunuzu bilirim, ama karınızın da sizi sevmediğine dikkat etmeniz lâzımdı. Bugün beş senedenberi sizi ilk defa olarak terkettiğinin farkında mısınız?

— Lane, bu sizin kuruntunuz. Eğer Cynthia gittiyse annesini görmğe gitti bunda hiç bir fevkalâdelik yok. İki gün sonra gelecek.

— Hayır, Michael hayır, yanılıyorsunuz. Cynthia resmen sizden kaçtı. Yarın benim de niyetim oraya gitmektir. Her halde bir seneden evvel evlenmiş oluruz.

Bir kadeh daha viski içerek ilâve etti:

— Bir saniye, Lane. En mühim olan noktayı galiba unuttunuz.

— Ya! acaba bu unuttuğum ne imiş?

— Bu evin her yerini gezdiniz mi?

Hayır.

— Bu işlerin ne türlü cereyan edeceğini düşündünüz. Fakat bütün vasıtaların elnizde olup olmadığına emin misiniz?

Bu acaip konuşmanın başlangıcındanberi daha ilk defa olarak Lane endişeli göründü. Bana döndü, fakat ses çıkartmadı.

— İçerlerini bir dolaşsanız, mutfağı yatak odasını her yeri. Bu şekildeki mükemmel cinayet burada işlenemez, hayır zira, hava gazı tertibatı daha yapılmadı.

Doktorun yüzündeki mâna birden değişti

Ben kahkahayı bastım, öyle bir kahkahaki durdurmak imkânsızdı.

* * *

Gözlerimi açtığım zaman odam güneş içindeydi. Başım dehşetli ağrıyor, göz kapaklarımı güçlükle açabiliyordum. Saat dokuz buçuk olmuştu. Yataktan atladığım sırada sokak kapısı çalındı. Sabahın bu saatinde doktor Christopher Lane'i karşımda görünce şaşırdım.

Gülümseyerek:

— Bonjur Michael, dedi ve içeri girdi. Salona aldım, karşılıklı koltuklara oturduk. Kafamdan geçenlere intizam vermeğe çalışıyordum ki:

— Cynthia hazır mı? diye sordu.

— Hazır, ne yapmak için?

— Paddingtona kadar onunla beraber gideceğimizi unuttun mu? Exeter treni on birde kalkıyor.

Cevap vermedim.

— Bu sabah rahatsız görünüyorsun,, nen var? Dün gece çok mu geç yattınız?

Masanın üstünde duran iki boş viski kadehine gözüm ilişti.

— Hasta değilim ama başım çok ağrıyor.

— Cynthia annesinde beş hafta kalacak değil mi?

Başımla "evet,, dedim. Bu sırada uşak içeri girip bir mektup uzattı.

— Bu bir hafta içinde biz de bir çok akşamları baş başa geçiririz.

Mektup hava gazı şirketindendi, iki gün sonra saati takacaklarını bildiriyorlardı.

Mektubu tekrar okuyarak gülümsedim, kendi kendime "acaba pek lüzumlu mu?,,

— Michael, bugün seni hiç anlamıyorum, neden bahsediyorsun?

Gülmeğe başladım, öyle yüksek sesle gülüyordum ki, Cynthia koşarak geldi:

— Kuzum bu gülüş nöbetinin sebebi nedir?

— Hiç, galiba hâlâ rüya görüyorum, mutfağa giderek elektrik ocağında kendime kahve pişirirken bile gülüyordum.

Çeviren: Fatma KARAY

Çeşni Meselesi

Meşhur kompozitör Brahms, dostlarından biri tarafından akşam yemeğine davet edilir. Ev sahibi, mahzeninin en nadide şarabını, kıymetli misafirinin önüne kor ve kompliman yapmak için şöyle der:

— İçtiğiniz bu şarap, şaraplarımın Brahms'ıdır.

Kompozitör, şarabı içer, dudaklarını yalar:

— Alâ! der. Şimdi de sizin Beethoven'inizi tanımak isterim!

T A V S İ Y E

Abdülhak Şinasi Hisar nazik, gayet terbiyeli, edib bir hariciyecimizdir.

Bir gün meşhur bir doktorumuza muayeneye gitmiş, sıra bekliyordu. İçeri orta yaşlı, temiz giyinmiş bir bayan girdi. Abdülhak Şinasi mutat nezaketile ayağa kalktı, kadını selâmladı. Buraya ilk defa geldiği anlaşılan orta yaşlı hanım, üstadı doktor sandı, uzun uzun derdini anlatmağa koyuldu. Abdülhak Şinasi, sözünü kesmeğe kalktıkça o:

— Rica ederim doktor, diyordu. Bırakınızda sözümü bitireyim, hastalığımı olduğu gibi size anlatayım.

— Fakat hanımefendi:

— Bu, doktor bey! Şimdiye kadar müracaat ettiğim bütün doktorlar beni tam mânasile dinlemedikleri için derdime derman bulamadım. Çok rica ederim, bir daha sözümü kesmeyiniz. Başım dönüyor, midem bulanıyor, dizlerimde dermansızlık var, gözlerim kararıyor. Şimdi söyleyiniz: Bana ne tavsiye edersiniz?

Abdülhak Şinasi derin bir nefes aldı:

— Evvelâ, dedi. İçerdeki doktor tarafından kabul edilinceye kadar benim gibi burada beklemenizi!

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir

AYDEDE

SİYASI HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

12 AY
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI
12 İKRAMİYE KEŞİDESİ

Eyuboğulları'nın RESİM SERGİSİ

Ressam Eren Eyuboğlu ve Bedri Rahmi beş altı senedenberi muntazaman açtıkları sergilerini bu sene de Beyoğlunda, Bulyoz sokak 25 numaradaki atölyelerinde tertiplemişlerdir.

Sergi 15 Ocak cumartesi günü gazetecilerle davetlilere ve pazartesinden itibaren herkese açılacaktır.

İki san'atkârın da en son eserlerini bir araya toplayan sergi Nisan ayına ve pazardan başka her gün saat 14 den 19 a kadar herkese açıktır.

SELÂMET MECMUASI

Ömer Rıza Doğrul tarafından neşredilmekte olan bu mecmuanın 69 uncu sayısı çıkmıştır.

Tevzi merkezi Ahmet Halit Kitabevidir. Okurlarımıza bu değerli mecmuayı tavsiye ederiz.

Grip ve Nezleye Karşı
EN BAŞARILI İLÂÇ
KİNİNLİ
GRİPİN
dir

EN ÇOK DAYANAN
EN ÇOK PARLAYAN
G-E'ye dikkat
G-E AMPULU
Gözlerinizin dostudur.

DENTOSİL DİŞ KREMİ
AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞININ KORUYUCUSU

Sahibi : F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden : Cemal Refik Delibaş
İdare yeri : Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer : Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer : TAN Matbaası

HAKİKİ ASPİRİN
tozundan yapılmış
AAPİRİN komprimeleri
SAFASPİRİN dir.

SEN - BEN
Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar. Depo : TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel : 23475

Çocuk Ansiklopedisi
Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.
***
Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.
***
Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu
Fiyatı 15 Liradır.
İstanbul TAN Matbaası

T. C.
ZİRAAT BANKASI
1949
Yılı İkramiye Tutarı
300.000 lira
Her Çekilişte:
25.000, 10.000, 5.000 liralık
İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel
ZİRAAT BANKASINDA
100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:
28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık

En büyük kadın gazete...
Hanımeli
Ocak 1949
Yeni senenin bütün yeni...leriyle çıkmıştır.
Bu sayıda: Faruk Na... Çamlıbelin
AYŞELER
adlı nefis şiiri vardır.
* * *
HANIMELİ'nin nasıl çıka... dığını bu sayıdaki izahat... anlıyacaksınız
Eskilerden yeni yapmak, pra... bilgiler roman, hikâye, fık... şaka
ÇOK RESİMLİ, ÇOK RENKLİ
40 Sayfa 50 Krş.
İstanbul TAN Matbaası

ÇARŞA...

SUDA...

Özenti

"Kabine ... cak!,, diye ... bir telâş bi... mizde de bi... mekte idi; ...

Zira pa... bir partinin ... bir ekseriye... ğu yerde ka... mânada bir ... dikleri gibi ... sı da hiç bir ... hemen heme... dır. Ali hoca... Alinin gelme... busun bakan...

Devlet rei... işinin de vaz... reisi kabinen... adamı seçm... lerden fikir ... vazenesini he... bur değildir. ... geçer, o part... önünde tutan... tayin eder.

Yeni hükûm... partisinden ç... ğinden bir ço... sundur. Bera... ları az çok bir... içinde ayırır. ... tarafları olur... partilerden â... rucu sayamay...

Halbuki me... nin tutunabil... çoğunu memnu... hele bir de â... iş ne kadar zo... nin de, kabine... defa, anaların... burunlarından ... lerce sürdüğü ... bir bir arkasın...

Eğer bu def... haricî çevreler... ttilerse sebebi ... tin içine müfr... ne kadar âzâ ... nin ne dereceye... yacağı meseles... olarak kalması...